

Primària

Matemàtiques 1

Programació

Unitat 7

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat / Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Instruments d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

La meua gossa Lula

Descripció de la unitat

La responsabilitat i la cura compartida d'una gossa per tota la família és el punt del qual es partix per a desenvolupar els continguts de la unitat. Es reforçarà l'organització de tasques i el compliment dels horaris establits, valorant i reconeixent la satisfacció que ens produïx el fet d'ajudar i col·laborar en tasques comunes. Començarem la mesura del temps amb els dies de la setmana, manejant amb facilitat, i en situacions quotidianes, el dia anterior i el posterior a un dia donat (ahir, demà).

Amb els jocs, els reptes i les activitats proposades pretenem que s'adquirisquen els coneixements següents:

- Es presenten els nombres del 40 al 49, usant com a suport l'àbac i els blocs multibase.
- Operacions de sumes de nombres de dues xifres.
- Resolució de problemes obtenint les dades de l'enunciat.
- Els dies de la setmana.

Temporalització

Gener Febrer

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer i construir els nombres del 40 al 49: ordre, valor i grafia.
- Comprendre i realitzar operacions de sumes amb nombres de dues xifres.
- Desenvolupar estratègies per a la resolució de problemes, incidint en l'obtenció de les dades necessàries per a la resolució.
- Conèixer i manejar la sèrie dels dies de la setmana.
- Adquirir el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat per a expressar els seus coneixements de forma oral i escrita.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT / CRITERIS D'AVUACIÓ / ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
<ul style="list-style-type: none"> • Comprensió d'un text adquirint el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat i afavorint l'interés per la lectura. • Descomposició de nombres en desenes i unitats, fins al 49. • Lectura i escriptura dels nombres del 40 al 49. • Suma de nombres de dues xifres. • Càlcul mental: sumar-ne i restar-ne 6 a nombres d'una xifra. • Obtenció de les dades necessàries per a la resolució del problema. • Coneixement de la sèrie que segueixen els dies de la setmana. • Iniciativa i constància a l'hora de resoldre els problemes, respectant els altres i col·laborant activament en els treballs d'equip. • Ús d'estratègies per a dibuixar itineraris seguint instruccions espacials. 	1. Construir els nombres del 40 al 49 utilitzant correctament els conceptes de <i>desena</i> i <i>unitat</i> .	1.1. Construïx els nombres del 40 al 49 utilitzant correctament els conceptes d' <i>unitat</i> i <i>desena</i> .
	2. Identificar, llegir i escriure els nombres del 40 al 49.	2.1. Llig i escriu els noms dels nombres del 40 al 49 i els identifica amb les seues grafies. 2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 49, relacionant els noms dels nombres amb les seues grafies.
	3. Col·locar i sumar nombres de dues xifres.	3.1. Col·loca nombres de dues xifres de forma correcta per a operar. 3.2. Suma nombres de dues xifres.
	4. Resoldre operacions de càlcul mental.	4.1. Suma i resta 6 a nombres d'una xifra.
	5. Resoldre problemes obtenint les dades.	5.1. Identifica i escriu les dades d'un problema. 5.2. Resol problemes senzills completant la solució.
	6. Anomenar i identificar la sèrie dels dies de la setmana.	6.1. Anomena la sèrie dels dies de la setmana. 6.2. Identifica el dia anterior i el posterior a un dia donat.
	7. Mostrar iniciativa a l'hora d'afrontar els problemes i de desenvolupar actituds de respecte i de col·laboració a l'hora de treballar en grup.	7.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.
	8. Dibuixar itineraris seguint instruccions espacials.	8.1. Dibuixa itineraris seguint amb correcció unes ordres espacials donades.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau de consecució dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard, buscarem evidències de l'alumnat que mostren la seua evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Construïx els nombres del 40 al 49 utilitzant correctament els conceptes d' <i>unitat</i> i <i>desena</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per a construir els nombres amb blocs multibase i amb l'àbac. • Activitats del LA i dels RF on identifiquen els nombres amb 4 desenes i 4 unitats.
2.1. Llig i escriu els noms dels nombres del 40 al 49 identificant-los amb les seues grafies.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat del LA, que associa les grafies amb la quantitat que representen. • Selecció d'activitats del LA i dels RF on lliguen i escriuen els nombres fins al 49.
2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 49, relacionant els noms dels nombres amb les seues grafies.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de la PD on se suggerix el dictat dels nombres proposats en el quadern.
3.1. Col·loca nombres de dues xifres de forma correcta per a operar.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per a aprendre a col·locar nombres de dues xifres. • Activitats d'ampliació dels RF.
3.2. Suma nombres de dues xifres.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i ampliació dels RF.
4.1. Suma i resta 6 a nombres d'una xifra.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
5.1. Identifica i escriu les dades d'un problema.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats reglades en la PD. • Selecció d'activitats del LA
5.2. Resol problemes senzills completant la solució.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA i dels RF.
6.1 Anomena la sèrie dels dies de la setmana.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de la PD. • Selecció d'activitats del LA i dels RF.
6.2. Identifica el dia anterior i el posterior a un dia donat.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i dels RF on completa taules o marca l'anterior i el posterior a un dia donat.

7.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.	<ul style="list-style-type: none">• Activitat d'aprenentatge cooperatiu proposada en la PD.
8.1. Dibuixa itineraris seguint amb correcció unes ordres espacials donades.	<ul style="list-style-type: none">• Activitat d'intel·ligències múltiples del LA.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Comprén el sentit dels textos escrits.	Entén l'enunciat dels problemes sense necessitat d'ajuda.
	<i>Pla lector:</i> Gaudir amb la lectura.	Llig i comprén la lectura inicial.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.	Realitza diferents activitats utilitzant els termes <i>ahir</i> i <i>demà</i> amb correcció.
<i>Competència digital</i>	Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.	Interpreta amb correcció el suport visual per a la realització de l'activitat.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Localitza en un calendari setmanal els dies proposats i els relaciona amb les seues activitats rutinàries.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Dibuixa itineraris seguint instruccions espacials.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Reconéixer riquesa en la diversitat d'opinions i d'idees.	Escolta i valora les opinions dels companys i companyes d'equip.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	És responsable en aprofitar i organitzar el temps a casa i a l'aula atenent adequadament les tasques escolars, familiars, esportives, d'oci, etc.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Assumir les responsabilitats encomanades i donar compte d'aquestes.	Participa i realitza la seua tasca dins de l'equip amb interès i amb responsabilitat.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Realitza el treball cuidant l'ordre i la pulcritud.

6. TASQUES

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i treballem amb el text i amb la imatge inicial

- Identifiquem les idees prèvies en el LA i els suggeriments metodològics de la PD.
- Observem la imatge i realitzem les activitats del LA i del LD; algunes d'aquestes activitats les fem en gran grup, tal com se suggerix en la PD.
- Realitzem l'activitat d'*Intel·ligències múltiples: Intel·ligència visual espacial* del LA.

Tasca 2: Coneixem els nombres: 40 al 49

- Introduïm els nombres que formen la quarta desena i realitzem les activitats del LA i del LD.
- Construïm els nombres amb els suggeriments de la PD i amb el material manipulatiu.
- Realitzem les activitats del LA i del LD, i les activitats de les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb el treball cooperatiu suggerit en la PD.

Tasca 3: Col·loquem els nombres per a sumar

- Introduïm la suma de nombres de dues xifres amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats del LA i del LD.
- Completem amb activitats dels RF i amb el treball cooperatiu suggerit en la PD.

Tasca 4: On estan les dades?

- Apliquem les estratègies d'aprenentatge cooperatiu com proposa la PD.
- Presentem el problema amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Resolem el problema de manera individual en el LA.
- Posem en comú en el grup la resolució del problema i la seua solució.
- Treballem en grup els problemes proposats en la PD.

Tasca 5: Agenda setmanal

- Introduïm la sèrie dels dies de la setmana segons els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats del LA i del LD, i altres activitats dels RF.

Tasca 6: Què hem après?

- Completem el mapa conceptual que es proposa en els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb activitats dels RF i amb el treball cooperatiu suggerit en la PD.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge de l'alumne.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques s'usen diverses estratègies metodològiques:

- Totes les activitats proposades en aquesta unitat permeten que el professorat avalue el grau de comprensió i d'interiorització de conceptes al qual arriba l'alumnat. En observar com encerclen, unixen, pinten, completen i responen, el professorat sabrà el nivell en què es

troben i el grau d'habilitat per a executar aquestes activitats. Segons les necessitats de l'alumnat, insistirem més en el reforç o en els conceptes nous.

- El nostre primer pas serà sempre comprovar els coneixements previs de l'alumnat per a partir d'aquests. La làmina motivadora i l'apartat «Què en sabem» ens ajudaran a descobrir aquest punt d'inici.
- **Nombres.** Al llarg de tota la unitat didàctica són moltes i variades les situacions en les quals es treballa la lectura i l'escriptura dels noms dels nombres del 40 al 49, així com la composició i la descomposició d'aquests nombres i l'associació del nom del nombre amb la seua grafia a través d'un dictat.
- **Operacions.** Calcularem sumes de sumands de dues xifres, aprenent a col·locar les xifres segons l'ordre d'unitats i desenes.
- **Càlcul mental.** Se suggerix que cada sessió incloga un temps programat per al càlcul mental. S'ha de procurar el mínim de dispersió: silenci, ordre i atenció per a fer possible la concentració; per això, es recomana que siga a l'inici de la sessió de matemàtiques. El temps emprat serà curt, ja que es realitzaran deu exercicis, de sumar-ne i restar-ne 6 a nombres d'una xifra, en aquesta unitat.
- **Resolució de problemes.** Es pretén habitar l'alumnat que seguisca certs mètodes de treball a l'hora de resoldre un problema. Durant aquest segon trimestre posarem èmfasi en l'obtenció de les dades necessàries, tant de la il·lustració com del text; per a això, és fonamental ensenyar-los a fer una lectura pausada i comprensiva del text del problema.
- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Treball en grup cooperatiu en el desenvolupament d'activitats i projectes: fer grups de 3 o 4 alumnes i utilitzar les estructures de treball cooperatiu suggerides en la guia del professor per a treballar els principis de definició d'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara. Es recomana l'aprenentatge cooperatiu aplicant les metodologies de lectura compartida, full giratori, llapis al centre i mapa conceptual compartit.
- Posada en comú en gran grup, després del treball individual o grupal.

8. RECURSOS

Els materials de suport següents poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Matemàtiques:

- Recursos fotocopiabls de la proposta didàctica, amb activitats de reforç, d'ampliació i d'avaluació.
- Quaderns complementaris del llibre de l'alumne.

A més, es proposa la utilització del material manipulatiu següent per a facilitar l'adquisició dels continguts presentats:

- Àbacs, reglets, blocs multibase, etc., que potencien la manipulació i reforcen la comprensió del sistema de numeració decimal.
- Recta numèrica graduada, per a situar i localitzar nombres.
- Targetes de cartolina amb les grafies dels nombres presentats.
- Targetes de cartolina amb les sumes presentades en l'activitat de càlcul mental. Tindran el resultat de l'operació imprès per darrere.
- Dòmino de sumes i restes.
- Un calendari on localitzar els dies de la setmana i els mesos de l'any.
- Baralla francesa per al càlcul mental.

- Material fungible com cartolines, plastilina, gomets...

Recursos digitals

- Llibre digital: l'alumnat podrà reforçar o ampliar els continguts estudiats utilitzant els recursos digitals disponibles.
- CD que acompanya la proposta didàctica, amb els recursos fotocopiabls.
- Pàgina Web: <http://anayadigital.es>

9. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls de la unitat i al llibre digital).
- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies manejaré per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han aconseguit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?